

Szöllősi Mátyás

C. jegyzeteiből

(1.)

Hosszas bolyongás után megleltük a házat ahonnan
 korán számúztak minket Vár bújócskák helyszíne halál
 is volt ott valaki hosszú kötélről lógott le egykor egy ingben
 A sekély posványos vizű tó fodrozódása jelzi
 hogy nem az élet feltétele a mozgás s amikor
 bújtunk akkor fedtük fel magunkat leginkább
 Leszámoltuk az időt ami nem fordul felénk többször
 A vágyhoz sötétet rendeltünk a szélhez szabadságot
 az asztalnál is ha ültünk mindig úgy hogy a tájat lássuk
 ami sárgás volt délután a finom szemcsés lösztől
 Nem tapintottunk a dolgok lényegére csak figyeltük
 őket hosszan ahogy átfordul a homokóra és megáll
 egy pillanatra s hogy minden ugyanolyan abban a pontban
 Így teltünk be aztán lecsuktuk szemünket
 A délután álmat hozott minden testrészünkre arcunkra kezünkre –
 és nem jutott eszünkbe hogy akár gyilkolhatunk is egyszer

72

(2.)

A.-hoz

Hiába védted hogyha mennie kellett Neki is mennie kellett
 mint ahogyan ezrek enyésztek el ott lent a hosszú parton
 Az elhalt testet nézd csak görgeti a víz az arcra vékony
 homokréteget von Neki is mennie kellett ahogy az írrok
 tette tegnap diktálás után Ha odapillantasz, még láthatod
 a véryomot és néhány karcolást a mézskőoszlop déli
 oldalán Kötél volt egyszerű kötél Fegyver nélkül az ember
 mintha néma volna Nem is hallotta senki, ahogy talán
 perceken át keringett a saját testsúlyától fuldokolva
 Egész csontszínű volt mikor levágták akár a tenger lábnyoma
 a sziklák szélein Felgyűrődik a víz lecsap a nyugvó partra
 Béke nincs
 Neki is mennie kellett ahogy neked is menned kell
 Te sem lehetsz kivétel sőt szinte elvárjuk hogy bukásod
 példa legyen már szinte ünnep Reményt nem ismerő
 kemény jel Nekünk is mennünk kell ahogy neki is mennie

kellett Nem is lehetne másképp Halálunk hosszú pillanat lesz
akár a pestises tekintetében zajongó furcsa tájkép

(3.)

Először nem értettem azt a hangot merev volt
idegen és szinte néma Csak belül szólt akár a csontra
mért ütés amely a hét réteg bőrt lazán átszakítja
és van hogy tovább is hatol reped törik a tompa váz
a láb az alkar A visszhangtalan sivatag beszélt
Csak annyit mondott hogy menjek és vigyem magammal
Fát vágtunk közösen majd felpakoltunk
Pirkadt Egyedül voltam ott a hanggal Szokatlanul ködös
reggel terült el a síkon úgy ült ott akár egy angyal
A fiú nem hallotta és a szolgák sem értették hogy mért
vagyok feszült Egy óra út után homokvihar
terült szét mindenütt Vörös magányban ültünk
fülünket szánkat is betömve míg a rajzás el nem ült
Három napig tartott az út a hegyhez
Alig beszéltünk – nem is volt miről
Amíg én oltárt építettem a fiú csak állt és szinte várt
hogy megköttözzem Szó nélkül a hideg kőlapra dőlt
A vékony csukló egyenes maradt A penge is feküdt
kivárt akárcsak én Meztelen testéből csak az arc
világított ki mely csontos mint az anyjáié
kemény és széles is akárha kőből faragta volna
ki egy ember Szelíd nyugalma mintha évszakokon át
ívelt volna Szeme akár a tenger
Aztán ráemeltem a kést Csukott szemhéjaim falán
kirajzolódott hogy választás nem is volt és nem is lesz
Öröktől fogva vannak így a dolgok
Majd újra szólt a végső mozdulat előtt
Nem emberi nyelv volt melyen beszélt
de hangjának tónusa metszően ismerős könnyedséggel
simított meg akár a szél akár a víz Hűvös és tiszta volt
Végül tüzet gyújtott a hegy mögött magának
hogy visszaadja kit el sem rabolt

(4.)

Évekig nem beszélt mint aki néma
Ő nem tudta hogy látom föl-alá
máskál és álmában is veritékezik
A tárgyakkal nem békélt meg soha

Az útépités sem csigázta már föl rendszerint
Az utolsó évek az írás bűvöletében
szó szerint csak vízen élt és kenyéren
Mindig is gyűlölte a háborút Egyszer azt mondta
törvény mégis győznünk kell fölötte
s hogy gyorsan kilökődnek mind a gyöngék
amíg harc van akár az álom örvény
ahol csomóként a folyton lobogó moraj
kötöz le Azt mondta gyöngé gyöngé is volt
Az ellen küzdött mi alatta megszilárdult
Nevetve néztem minden szemle közben
ahogy a testek árnyékától majd' elájul
és csak zokog akár egy gyerek
Emlékszem sosem zokogtam
Én mindig csak álltam álltam
látszólag meghatottan Apám volt
de hát nemcsak az enyém nemcsak
Másnak is kellett tőle mások is remegtek
nem aludtak figyelték ahogy mozog
hová halad kivel Mindenki kutatta a döntések
miértjét hiányát Furcsa hogy megölni senki sem
akarta szándék nem mutatkozott
Vele sírtak ha sírt és mosolyogtak ha mosolygott
Pedig ő is csak gyilkolt A nyomorult öreg kezével
évről évre valahogy mindig elsimította a dolgot
Talan a beszédek És folyton írt Ez bosszantott
leginkább minthogyha értene bármihez is
a sormintát követve mindig is precíz volt
Hazug ebben a bölcs szerepben

És hát egyedül csak én
csak én értettem őt Csak én
ki sohasem szerettem

(5.)

Úgy osztódunk szét hogy el is tűnünk
Nem alkotunk meg semmilyen egészet
hiába vágy vagy gondolat mely összerak
Azt hiszem téved mindkettő ha hozzánk
ér befogad dédelget hisz valójában mást
érint az ujj Érzem ahogy elárul elhagy visszalép
tömérdek gúnnyal körbefúj leráz elnémít
és ledönt Minden irányból támad

Egy jó gyilkosról azt mondják ilyen
 Kegyetlensége gyönyörű és közönye is áthat
 A gyűlöletről nem beszélünk Ez most már mindig úgy lesz
 hogy ha jössz én elmegyek Ha ott vagy be se lépek
 Ne siránkozz ha úgy érzed hogy nem vagyok

Majd ha már alszol a szemedbe nézek

(6.)

Olyan vagy akár a tenger kiokádott roncsa
 törmeléke hordaléka fölösleges ragozni
 sosem vagy egész
 Valaki évszázadokig jár majd a nyomodban
 s ha egyszer összerak a mozdulatlanságban tönkremész
 Ő reggel ablakot nyit majd hogy rád essen a fény
 délben etet-itat megóv hogy újra szét ne törj –
 este sarokba állít elrejt és letagad
 hogy más ne lásson csak számára tündökölj
 Egy tárgy leszel kemény és szinte mozdulatlan
 Többé nincsen káprázat vagy bukás
 Már véletlenek sincsenek és gyorsan megszokja
 magát a dohányfüstként gomolygó lassúság
 A tér is araszonként szűkül rávetnéd magad
 bármi moccanásra Reflex csupán ha izom megfeszül
 Az idő állaga akár a kása
 Mondják a magány nemesít de inkább csak
 vitatkozni szeret
 Tükröd homályos fésűd is beőszült
 és nincs már másod csakis a neved

*

Jobb volna mindezt csupán hinni rólad
 A hosszú nyakad és a széttépett körmeid fölött
 a bőrt rágod kiköpöd elveszítéd Helyét tested
 mégis néhány nap alatt elsimítja puhára szelídre
 az áramtól telített borzolt pihéknek
 A részletektől erőtlen leszek
 Súlyosnak látlak valami kezdeti ígének
 Így vagy lehetnél ha hagynád de közben
 mindig hiány ha ott vagy mindig elszöksz ha érkezel
 A nagy szemek alatti mosoly kibomlik mint a táj
 üvegen át vergődő néma jel lehetsz – szóval bizonytalan

Számomra legalábbis
Inteni volna jó csupán
vagy mindent egy elfojtott mozdulatba zárni —

(7.)

Rozsdás szögesdrót a testem
Nem vagyok szép nem tudom mit mutassak
Egy vázlat készítése közben is a kezem gyakran megzavar
eltántorít hogy formát adjak egy vékony nőalaknak
Formátlan csuklóm ferde is A kéz öt ujja szikkadt
mint a föld aszálykor
Néha a réműlet – magamtól – késztet arra
hogy mégis hírt adjak innen
kinyúlva a csonka tájból
Én valamiért más vagyok kinéznek nem szeretnek
A bőröm tónusa sötét akár az árnyék vagy álom
Szemem elvéve fogékony a vékony
hídként nyújtózó női testre ahogy a szeplős arc
emelkedik teret foglalva el a csontszín-póre vásznon
Legtöbbször tévovázom van-e jogom
változtatni a test arányain
A nyak az arca a váll érdekel igazán
úgy érzem új formára vágyrna mind
hogy végre látsszon
A táj mögöttük mindig néma fal szinte közöny
Vékony egy pasztellszín tere
ahol a lélek elhagyja hogy aztán újra körbefogja
a női test központját: a szemet
A végtagoktól rettegek Riaszt a kézfej széthúzó öt ága
így ez is csak csonk A vállnál néha megreked
a test vászonra ejtett sikamlós porcelánja

Botticellit mindig csodáltam bár közöm hozzá semmi –
talán meg sem értem Nálam a nő aki előttem áll
csontváz leginkább szikár néma rög
Egy fehér ing a délutáni szélben

(8.)

A felejthetetlen domborzatú város
most mindkét partja remeg mintha élne
a két rész határa előtted szürke víz rajta
sziget úszik ami laposan nyújtózik

és hosszan ível észak felé csak itt-ott villan
 mintha térde volna talán egy nőnek
 De az is lehet csupán csak barna föld romok
 keményen megmunkált terek a vastagodó fák közé
 beékelődve rejtenek dőlt ajtót omló falat ahol
 az idő végül nem hagy hátra mást csak egy nevet
 hídon átkelés vágy vagy félelem
 A nyugodt lebegést a láb zavarja
 és az egyre inkább éledő szél önző mint bármelyik elem
 jajongó csapat sirályt taszít a partra: megáll
 majd visszahőköl a szárazföld fölött szétoszló enyhe hőtől
 A gondolat hiányzik csak szél van meg a víz
 Nap közhelyes alábukása
 A korong lehulló vörösés váza egyre laposabb és lüktetőbb
 mintha most gyorsabban mozdítana az idő mindent
 A hídról végül le kell mondani akár a lebegésről
 A partnál megszűnik a szél talán
 nyugalomról árulkodik mint csönd a sötétről
 Mi közel van látni lehet pedig nem
 látni kéne A túlsó part úgy búcsúzik hogy nincs
 És az a térd se térd így visszanézve

(9.)

Csak ritkán állok meg mert nincs időm
 Ha egyetlen szóval kellene jellemeznem
 a hegyet mely előttem tornyosul
 talán csak azt mondanám szigorú
 de egyetlen szó azt hiszem kevés
 főleg ahhoz hogy megértsék megértsem
 A hegy lábánál még növények is
 akadnak zöldek és erősek érzem
 az illatuk Mindig valahogy akkor
 érek vissza amikor virágoznak éppen
 Fölöttük már csak puszta kötőmeg
 terül szét hosszan semmi zöld sehol
 Lakatlan és üres a táj akárcsak én
 akár a föld akár a nap akár a hold
 Aztán az indulás emelkedés
 a szolgaság a tonnás kő mögött
 végtelen izzadással önti el
 a testem majd a hőtől fáj a bőr
 és megreped mint hajnaltájt az ég
 Mindegy hogy nyár van-e vagy tél talán

77

bizonyos magasság fölött a légzés
 olyan akárha kötéllel szorítanak
 a torkom és a tüdő tágulása
 csökken ahogy a szikla visszadől nyom
 Órákig tart egy mozdulat Az alkony
 ezernyi fénye szinte hívogat magához
 majd eljön az a pillanat mikor
 a látóhatár összeszűkül ég
 a testem és a szikla is lazul
 Elengedem vagy ő enged el engem
 És én csak nézem ahogy visszahull

(10.)

Pontosan tudtam hogy megfizetek
 majd mindenért Nem volt vita –
 itt nincs helye semmiféle vitának
 A városnak is csak afféle dermedt béna arca
 fordul felém egyöntetűen
 jelezve hogy a némaságra némaság a válasz –
 s hogy egyszerre feltár és bezár az
 Először csak a légmozgás zavart
 A neszek mindig egymásra rakódásának
 most már egyértelmű hiánya Csökkenés
 zsgorodás a léptekről leolvasott
 szinkópának a nagyon is zavaró döccenése
 miben semmi harag és semmi béke
 A fények élesebbek A tapintás hol finomabb
 hol durvább Van hogy enyhébb
 simítás jelzi azt aki szeret még
 vagy ajtócsapódás ahol
 a nyikorgás egyre tompább közöny
 és csak egy szűk regiszteren hatolhat
 át a hang – zárt egy egészen
 lecsupaszított közön végül a sziszegés
 személytelen már szinte gúnyos
 nevetése oldódik ki egy mozdulatból
 amelyben semmi jel az újjászületésre
 Szinuszhang hosszan Zúgás néma csönd
 Két részvét közt is tetszhalálban
 miközben valami nyirkos homály
 terül szét crescendo utánam

(Búcsúlevél)

Nagy voltam szónoklataimban
Nem volt csatorna miben bent ragadt
volna a legkönnyebb emberi nedv
mely egyúttal a legfájdalmasabb is
Ezzel teltek be napjaim
A hangokra sokáig nem figyeltem
A játék fontossága holmi frázis volt csupán
A kéz csak eszközként előttem évekig
biztos alap támaszkodáshoz
Nem is a nyelv hozta meg a sikert
inkább egy mozdulat egyszerűsége
Közöny nem kergethetett el egyetlenegy
tekintetet sem Szomorúság nem
létezett csak ráhagyatkozás szavaimra
A szemek mereven a rögzítés kín
Döbbenet terül rá az arcra néha láthatod te is
ha figyelsz Azt sem lehetne mondani hazudtam –
legfeljebb hogy hallgatásom jókor érkezett
Sokan nem tudják töprengésük
mérgezett nyíl hegyes akár a tekintet amely
kikényszeríti Talán máshogy nem is
negédes álom volt amelyre vágytak
de szikárságom elűzött minden manírt
ami a kétkedésnek alapja lehet
Brutális színházat emeltem Megtört
kezet mutattam föl holott csak elbeszéltem
mindannyiunkra érvényes történeted

Kürti László

ragyogó magasán

ott fordult át a szerelmünk, azon az augusztusi délutánon – és végül valakinek mindig veszítenie kell –, mikor én győztes akartam lenni, veled. kár, hogy győzelmeim belőled vannak kikövezve. idegek, rángó poklok hajnalai, néha sikerül beazonosítanom pár összetört fájdalommat. ott veszítettem el a kontrollt, mikor dolgozni kezdél. a felnőtt lét úgy tördelte át szabályainkat, s úgy törtél szilánkokra, ahogy ólomkristály robban szét konyhakövön. nem a véres ujjaimtól, zokogásomtól, inkább a kétségbeesett, kapkodó illesztgetéseimtől rémültél meg leginkább. majd arra következettél, hogy maradandóbb, tőlem függetlenebb, tartósabb érzelmek emelhetnek még gazdagabb, rajtam túli, teljesebb világokba. sosem láttalak ettől szebbnek és nincsenek szeretetre méltóbbak a végzetes hibák elesettjeitől, még ott, a döntések ragyogó magaslatán.

80

mielőtt nevemre veszem

gyereket akarsz szülni, ha nem is nekem, de legalább tőlem legyen. vagy ha mégsem akarom, majd megcsinálja más, csak engedélyt adjak, mert nagyon kéne a bizonyíték arról, hogy létezel. ha van élet, csakis kettőnk akaratán keresztelkedhet. amit elbír még a lelkesedésem, arra hagyatkozol. magamra húzhatom régi bajaidat, rajtam siratod el, ami végleg elmaradt. de új élet ez is, új fájdalom, új meghalni tanulás.

kilátásba helyezed, ha kedvezőtlen választ kapsz tőlem, elköltözel valami korhadozóbb országba, közben új-zéland változatos élővilágát tanulmányozod. téged még senki sem győzött le, szelídített

szófogadó gyermekké, pedig már volt rá
korábban is jó néhány kísérlet – ezzel
kecsegtetsz. úgy kopsz bele lassan mások
életébe, mintha csak a sajátodat élnéd.
miközben méregetem van-e minőségbeli
különbség a két halálosan végzetes hiba között.

Nyilas Atilla

Közlekedés

(„Az ékesszólásról” hét tétele)

I.

Csatornaszag a feldúlt városban.
Olyan, mintha háború lenne.
Éppen fegyverszünet.
Béke van,
de nincs fegyverszünet.

II.

Hányszor módosítják még a villamospályákat,
amíg az általánossá váló
és elhatalmasodó energiahiány miatt
végleg be nem szüntenek
az úgynevezett tömegközlekedést?

III.

Melyik busz megy innen a Moszkva térre?
A hetes az biztos hogy nem. Meg a százhetes se.
Meg kéne nézni az ötöst, a nyolcast meg a többit,
sok forgalmi változás volt a közelmúltban –
de hogy a faszba hívják most a Moszkva teret?

IV.

Az éjszakai járat innen
csak harminckettőkor indul,
a Széna Kálmán térről pedig
már éjfélkor,
nyomás, még eléred talán a hatvanegyest.

V.

Ha igaz az,
hogy a Nagykörúton belül
minden kéregető
a koldusmaffia szolgálatában áll,
akkor mi a helyzet velem?

VI.

Régebben a villamoson a másikkal
szembe volt szokás leülni.
Most inkább oldalazva
utazunk a „merőleges magányba”,
s ha nézzük, csak egymás tükörcképét.

VII.

Készülök valahova.
Régóta készülök,
villamossal mennék,
de mire elkészül a pálya,
már nem lesz ott, amiért.

Mező Ferenc

Haiku-lekeverőpult

Bartók-zene pornófilm
alatt hangosan
lihegő perverz idő

én is meg fogok halni
Magyarországon
besül az örök átok
letörlöm a port
munkálkodom eltűnjön
majd mivé leszek

ezeket gyilkolni meg
a véres kezű
clown magán sírva nevet

a halottak végén én
nem tolakodnék
a summantók is sorra

puha pöcs keményíti
a képzeleted
vénem nincsen kegyelem

fogy a pia a pina
szárad a szájad
fogd be kell a gyalázat

nincs menny s bennem a pokol
minek támadnék
majd setét bugyromba fel

kutyák átlótt oldalán
kiömlő vért a
farkasok lefetyelik

öt napja vizet iszom
csontom szívem fáj
keserű lé a világ

dülöngél vele táncol
a lajtorja vers
részezes piktör alatt

zsöllye reccsen sötétben
rossz színház után
kihúlt helyem vacog

Hold árnyéka a Napon
árnyam fogy hízik
mindenséggel mért magam

véleményformálóra
visszahull ki nem
mondott fekete átok

tükröm tükröm mondd végre
sörhab a mosoly
olvas valaki engem?

Szerzőink könyvei

